

RIS.6260

Beknopt verslag/conclusies van de commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 12 september 2013 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter : mevrouw A.C.M. Nijhof-Huizinga
Commissiegriffier : de heer F.W. te Winkel
Collegeleden : de heer C. Bijl en de heer B.R. Arends
Verslaglegging : de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

De commissieleden : de heer A.W.J. Schoo (DOP), de heer R. van der Weide (Wakker Emmen) (*bij agendapunt 6*), de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer N. Schiphouwer (Wakker Emmen) (*m.u.v. agendapunt 6*), mevrouw T.C. Hoogeveen (D66), heer H. Leutscher (LEF!), de heer R. Wanders (PvdA), de heer J. Hulsegge (PvdA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), mevrouw H.H. Plas-Kerperien (CDA), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer H.L. Slot (GroenLinks), de heer D.J. Dijkstra (BGE), mevrouw M.W.M. Vrolijk (Vrolijk Emmen), de heer H. de Jonge (SP), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer R.J.N.A. Kochheim (VVD) en de heer J.C. Scheltens (VVD)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Nijhof opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. De commissie stelt de agenda ongewijzigd vast.

2. Presentatie: n.v.t.

3. Spreekrecht: n.v.t.

4. Rondvraag

CDA vindt dat burgers zeker in deze tijden van contributieverhogingen moeten blijven sporten. VV Weerdinge wil de gloeilampen, die al tegen het eind van de levensduur lopen, op hun velden binnenkort vervangen door LED's (60% minder energiekosten en CO₂-uitstoot). De afdeling zou een berekening ervan opstellen: zijn de uitkomsten al bekend? Graag ook inzage in de besparingen bij dergelijke vervangingen op andere sportvelden.

Wethouder Arends bevestigt dat VV Weerdinge dit inderdaad bij de gemeente heeft gemeld. De energiekosten zijn net als de besparingen volledig voor rekening van de club. De lichtmasten zijn gemeente-eigendom; bij overschakeling op LED worden die ook vervangen. Het terugverdienen van die investering vergt nader overleg. Dit zal ook bij andere clubs spelen. Dit onderwerp heeft ook raakvlakken met duurzaamheid en heeft daarmee de volle aandacht van het college.

PvdA memoreert de evaluatie naar de effecten van het in 2012 herziene gemeentelijke aanbestedingsbeleid. Die moet snel komen gezien de komende aanbestedingen. Wat is de status? Graag ook een advies daarbij om de ambities voor dat beleid waar te kunnen maken.

Wethouder Arends kent deze toezegging en zal deze vraag doorspelen naar collega Houwing.

DOP haalt het overleg in juni aan tussen Wakker Emmen, DOP en een ambtenaar over de betalingsregeling voor handbalvereniging E&O. Afspraak was om de commissie begin deze maand

in te lichten over de voortgang. Uit telefonisch contact met de betrokken ambtenaar blijkt dat het niet goed loopt met de betalingen door E&O. Een week later mocht de ambtenaar verder niets meer zeggen. Vanwaar dit ontwijkende gedrag? Mogen ambtenaren alleen positieve berichten vertellen?

Wethouder Arends weerspreekt dat ambtenaren alleen positief nieuws mogen vertellen. Het verzoek is gedaan om dit soort gevoelige zaken via B&W te laten lopen. Vanwege de achterstand in de betaling van de zaalhuur is in februari een regeling getroffen met E&O met maandelijkse aflossingen. Op 1 september is de betaling niet ontvangen, de gemeente stuurde een rappel met als deadline 6 september. Ook toen bleef de betaling achterwege zodat de gemeente op 10 september E&O heeft meegedeeld tot incasso over te gaan; E&O gaf aan dat dit het einde van de club zou betekenen. Wethouder Arends heeft vanwege het maatschappelijke belang de incassoprocedure tot 1 november on hold gezet en E&O gesommeerd om uiterlijk 23 september een plan van aanpak voor de oplossing te presenteren, waarbij men de reguliere huurtermijnen tot en met oktober blijft voldoen. E&O stemde hiermee in en dit is deze ochtend bekrachtigd in het college.

DOP memoreert dat E&O al eerder uitstel kreeg. Wanneer is de limiet bereikt voor het college?

VVD informeert of de gemeente i.c. de enige schuldeiser is en gaat het om de gymnastiek- of de handbalvereniging E&O?

Ondanks het belang van voldoen aan (gemeentelijke) verplichtingen, valt het de **SP** toch op hoe snel de rappel- en incassoprocedure in gang zijn gezet, zeker vergeleken met de verantwoording van de fractievergoedingen, die pas na drie jaar plaatsheeft.

CDA meent dat niet alles met verordeningen en protocollen is te regelen. B&W moeten een uiterste poging doen om de botte bijl te voorkomen. E&O heeft een groot maatschappelijk belang – al moet gezien de onzekere financiële toekomst precedentwerking worden voorkomen.

Wethouder Arends antwoordt dat de limiet in zekere zin bereikt is: de twee eerdere betalingsregelingen zijn niet nagekomen. De incassoprocedure is daarom gerechtvaardigd, die B&W adequaat moet nakomen. De schuld van 75.000 euro begin 2013 is teruggelopen naar 70.000 euro als onderdeel van een grotere schuld. Het is een afweging tussen het maatschappelijke belang van de gemeente als verhuurder en dat van een club met (jeugd)leden. Het gaat i.c. om de handbalclub E&O.

DOP heeft mondelinge vragen gesteld aan de ambtelijke organisatie over signalen dat de gemeente onvoldoende waar zou krijgen over aan diverse instellingen verstrekte subsidies. Een latere reactie was wat paniekerig: volgens de ambtenaar moest DOP artikel 38-vragen indienen. Wat is het B&W-beleid over mondelinge vragen aan de organisatie? Vanwaar het ontwijkende gedrag?

Burgemeester Bijl stelt in het algemeen dat raads- en commissieleden de organisatie naar believen vragen mogen stellen en daarop moeten zij een antwoord krijgen, desnoods via artikel 38-vragen. Als een kwestie te (politiek) gevoelig wordt, heeft een ambtenaar wel de ruimte om eerst te overleggen met de secretaris of het betrokken collegelid. Onduidelijk is of dat hier ook is gebeurd.

DOP krijgt vaker het verwijt veel artikel 38-vragen te stellen en is nu juist omzichtig te werk gegaan vanwege reputatieschade. De raadsgriffier speelde de vragen door aan de ambtenaar. Ondanks diens toezegging mailde hij 11 september dat DOP artikel 38-vragen moest stellen. Vreemd, DOP wilde alleen weten of bepaalde betalingen/acties waren verricht.

Burgemeester Bijl zegt dat het verwijt over de vele artikel 38-vragen niet van het college komt: als die worden gesteld krijgen raads- en commissieleden binnen redelijke termijn altijd antwoord.

5. **Bespreken C-stukken: n.v.t.**

6. **Bespreken B-stukken:**

6A. Verantwoording fractievergoedingen alle fracties 2010 en verantwoording fractievergoeding GroenLinks 2010 tot en met februari 2012 (B9)

Eerste termijn

VVD betreurt dat de fractievergoedingen over 2010 pas nu ter bespreking voorliggen, terwijl de nieuwe gemeenteraadsverkiezingen al bijna aanstaande zijn. Hopelijk komt de accountant nog tijdig met zijn afsluiting 2013. Hij heeft het gsm-gebruik goedgekeurd ondanks een opmerking. Wellicht dat de commissie zelf het vergoedingsbeleid op dat punt nog kan aanscherpen.

SP beaamt dat de vergoeding niet mag gelden voor privé-gsm-gebruik. Maar is dit te controleren?

VVD stelt voor om alle telefoonkosten niet uit de fractie- maar uit de persoonlijke vergoeding van raads- en commissieleden te laten komen.

BGE maakt de kanttekening dat deze verantwoording wel heel erg lang op zich liet wachten. Dit moet in de toekomst beslist beter.

Vrolijk Emmen stelt vast dat de accountant lang genoeg bezig is geweest met het onderzoek en ook de procedure rond GroenLinks is ingezet. Men heeft verder geen opmerkingen.

CDA noemt de zaak rond de oud-voorzitter van GroenLinks triest. Het CDA ziet dat de fracties netjes omgaan met de vergoedingen, al kan men beter goedkopere vergaderruimte zoeken. Is er al contact gelegd met de oud-voorzitter van Liberaal Emmen over het terug te storten bedrag? Het CDA hoopt dat een tweede rechtszaak kan worden voorkomen.

ChristenUnie deelt de gevoelens van het CDA over de zaak-GroenLinks. Het lijkt verstandig de aanbevelingen van de accountant in een neutraal gremium te bespreken dan in een politiek debat. Zo is de huidige verordening nog van 2005 terwijl de ministeriële Handreiking Integriteit uit 2011 dateert en nieuwe, niet-besproken elementen bevat.

PvdA komt maar bij twee partijen een opmerking tegen over 2010, terwijl de commissie volgens de aanbeveling van de accountant kennis moet nemen van de Handreiking Integriteit. De fractie meent dat de hele raad(scommissie) zich bewust moet zijn dat haar handel en wandel onder een vergrootglas ligt en boven alle twijfel verheven moet zijn. Het lijkt goed separaat te overleggen of de verordening aanscherping behoeft. Ook de doorlooptijden voor 2011 en 2012 moeten veel korter; de PvdA begreep dat daar al hard aan gewerkt wordt.

LEF! vindt net als het CDA dat vergaderen aan de keukentafel of in een woonkamer veel goedkoper en gezelliger is. De suggestie tot aanscherping van de verordening is een goede, zeker bij overschotten na de afrekening en het vermengen van fractievergoedingen met stortingen door partijleden. De accountant kweet zich goed van zijn taak bij het rechtmatigheidsvraagstuk: daarover is geen twijfel – op de ex-voorzitter van GroenLinks na. LEF! plaatst vraagtekens bij enkele geldstromen binnen Wakker Emmen, waarbij vergoedingen worden besteed aan de huur van kantoorruimte van een van de fractieleden, die ook de partij sponsorde bij de verkiezingscampagne. Dat de vijf raadsleden gelden in dezelfde pot storten waaruit een ander partijlid de kantoorhuur krijgt overgemaakt vindt LEF! niet oorbaar: het beeld dat gemeenschapsgeld onrechtmatig wordt aangewend, moet te allen tijde worden voorkomen. LEF! vraagt zich af in hoeverre hier nog sprake is van onafhankelijkheid en of dit in strijd is met artikel 67.3 Grondwet (volksvertegenwoordiging ‘zonder last of ruggespraak’). De duizenden euro’s voor laptops, printers, beamers e.d. zijn volgens de verordening toegestaan, maar een fractie kan ook de voorzieningen in het gemeentehuis gebruiken. LEF! vindt dat zulke kosten voor eigen fractierekening moeten komen, niet van de gemeenschap, wier gelden nu dubbel worden aangesproken. Navraag leert dat van huur van ruimte bij FC Emmen geen sprake is. Graag een toelichting van Wakker Emmen. Natuurlijk mag iemand 5.000 euro in de campagnetas storten, want dat zijn partijgelden. Maar waarom moesten de fractieleden elk 1.000 euro terugbetalen? Deze verplichting houdt in dat daar vooraf afspraken over zijn gemaakt. Welke zijn dat? Waar zijn die gelden heen gegaan? Terug in de partijkas of (in)direct naar andere individuen?

DOP meent dat LEF! juist met zijn verhaal de onderbuikgevoelens oproept die men wil voorkomen. LEF! roept Wakker Emmen ter verantwoording, terwijl die partij die al volledig heeft afgelegd aan de accountant, die er geen enkele opmerking over plaatst. De politiek die LEF! hier bedrijft, is er een van de ratten. DOP vindt dit ongehoord.

Voorzitter Nijhof vindt dergelijke bewoordingen ongepast.

LEF! memoreert dat DOP eerder nog tekeering tegen het volstrekt legitieme gebruik van wachtgeld door bepaalde wethouders en dat zelfs als onoorbaar bestempelde.

DOP erkent dat, maar het betref vragen over claims door wethouders van gemeenschapsgeld. Het antwoord was op dat moment voldoende voor DOP, anders had de fractie zeker verdere actie ondernomen. Een fractie mag een andere fractie niet de maat nemen over vergoedingen: dat is een accountantstaak. Dan had LEF! de verordening moeten aanpassen of het hele stelsel afschaffen.

LEF! wil hier de doelmatigheid aan de kaak stellen, de accountant toetst alleen de rechtmatigheid. De gemeenteraad dient te controleren hoe fracties omgaan met de gemeentefinanciën, dus ook de fractievergoedingen. Hierover heeft LEF! vragen gesteld en het aan de antwoorden van de aangesproken fracties is te bepalen of de verantwoording al dan niet oorbear is.

SP vindt de vragen van LEF! losstaan van het agendapunt. Ze gaan feitelijk over het krantenbericht van vandaag. Het agendapunt gaat alleen over de verantwoording over het jaar 2010.

PvdA merkt op dat volgens het conceptbesluit de raad ook de aanbevelingen van de accountant dient aan te nemen. Wat LEF! terecht aandraagt is een juist een goede aanzet voor de discussie rond eventuele aanscherping van de verordening.

LEF! meent zich vrij te voelen om hier bepaalde vragen te stellen. Er is twee keer 600 euro opgenomen uit de geldautomaat, welke bedragen aan voormalig fractielid Van Goethem cash zijn uitbetaald voor bepaalde activiteiten. LEF! vraagt zich af of deze uitkeringen wel verstandig zijn bovenop de fractievergoedingen. Waarom zijn deze betalingen niet giraal verricht? Had dit te maken met het faillissement c.q. de loonbeslaglegging van Van Goethem indertijd?

D66 lijkt het gepast een aanscherping van de verordening in een soort fractievoorzittersoverleg te bespreken als daar nog onduidelijkheden over bestaan.

Wakker Emmen wacht eerst de overige vragen en opmerkingen af die nog aan deze fractie worden gericht en zal hier in tweede termijn op ingaan.

DOP vindt ook dat deze verantwoording veel te lang op zich liet wachten, zeker omdat de fracties al vóór 1 maart hun bestedingen moeten verantwoorden. GroenLinks wordt zwaar benadeeld omdat de verkiezingen van 2014 alweer voor de deur staan. DOP kan zich vinden in de maatregelen rond de heer Dijkgraaf. De eventuele aanscherping van de verordening kan beter na de verkiezingen met de nieuwe fracties worden besproken.

Reactie college

Burgemeester Bijl onderschrijft het late tijdstip van dit raadsvoorstel. Voor de jaren na 2010 wordt aan versnelling van de doorloop gewerkt. De procedure rond de heer Dijkgraaf wordt verder in gang gezet conform het conceptbesluit. De oud-voorzitter van Liberaal Emmen heeft toegezegd tot afrekening te willen komen nadat deze voordracht in de raad is gefiatteerd. De mediaberichten geven qua verordening geen probleem en het college concludeert samen met de raadsgriffier dat de bevindingen ook niet in strijd zijn met de Gemeentewet. Elke fractie heeft haar eigen financiering geregeld; daar blijven B&W buiten. Volgens 'hardliners' zouden politici die verplicht bijdragen aan een partij, conform het staatsrecht geen politieke functie mogen bekleden. Wel zou ieder raads- en commissielid zich nog eens goed moeten realiseren dat zij onder het vergrootglas ligt als het gaat om het benutten van gemeenschapsgeld. Het college doet een klemmend beroep om de opmerkingen van de accountant te verzilveren en deze nader te bespreken. Een en dezelfde rekening hanteren voor de vergoedingen en deugdelijke onderbouwing van bestedingen kunnen goede eerste

stappen zijn – in het belang van iedereen. B&W betreuren de gebeurtenissen rond de heer Dijkgraaf. Voor GroenLinks komt deze verantwoording misschien ongelukkig gezien de komende verkiezingen, maar deze zaak noopte tot zorgvuldig onderzoek door de accountant en de gemeente.

Tweede termijn

Wat **VVD** betreft zou het aanscherpen van de verordening ook vóór de verkiezingen kunnen, zodat de nieuwe raad en commissie erna ‘met schone’ lei kunnen starten.

BGE sluit zich hierbij aan, zeker omdat de fractiegelden nu veel in de publieke kijker zijn. Er moeten heldere en transparante afspraken komen voor de toekomst. Het lijkt BGE niet verstandig het debat te voeren zoals in eerste termijn gebeurde naar aanleiding van een krantenbericht. Dit kan beter in een fractieoverleg en nog vóór de verkiezingen van maart 2014.

SP sluit zich hierbij aan. De voorwaarden in de verordening moeten SMART zijn, al zijn situaties zoals rond de heer Dijkgraaf daarmee niet te voorkomen. Dit staat dus los van dit agendapunt.

Vrolijk Emmen vraagt zich af of het niet handiger is een andere constructie te bedenken om onduidelijkheden te voorkomen. Die zijn er ook bij de fractievergoeding voor Vrolijk Emmen zelf.

CDA vindt het minder relevant dat de vragen naar aanleiding van een krantenartikel zijn gesteld. Ze geven wel aanleiding om zo snel mogelijk separaat te overleggen over de verordening.

ChristenUnie lijkt het verstandig om snel en vóór de verkiezingen nader te overleggen. De fractie vindt deze commissie een geëigend gremium om elkaar te bevragen over de verantwoording. Uit het krantenbericht mag niet ten onrechte worden afgeleid dat maar één fractie zonder kleerscheuren uit de accountantscontrole kwam: dat geldt gelukkig voor de meeste fracties.

PvdA proeft breed draagvlak voor nader fractieoverleg om de verantwoording van gemeenschapsgelden nog helderder en transparanter te maken. Want politici liggen wat dat betreft onder het vergrootglas en dan is het het beste om dit vóór de gemeenteraadsverkiezingen te regelen.

LEF! voelt er niets voor dit onderwerp achter gesloten deuren te bespreken. Als een volksvertegenwoordiger meent dat iets anders moet of kan met de zuurverdiende centen die de burger heeft opgebracht, is er niets op tegen om dit openbaar te doen. Raadsleden zouden geen gemeenschapsgelden moeten krijgen om die voor andere doeleinden aan te wenden. LEF! vindt zijn vragen aan Wakker Emmen volledig gerechtvaardigd, omdat die partij in grote mate financieel afhankelijk is van één partijlid. LEF! vraagt zich ook af of dit niet in strijd is met de Grondwet. Het gaat i.c. niet om de regels, maar om de zuiverheid van de politiek en normen en waarden. Als LEF! het daar niet meer over mag hebben, is de democratie ver te zoeken in de gemeente Emmen.

D66 leidt af dat de meeste fracties menen dat de verordening te veel ruimte laat. Men is het eens met LEF! dat als Wakker Emmen ervoor kiest niet gebruik te maken van gratis gemeentevorzieningen, zij ook zelf voor die kosten dient op te draaien. D66 doet een beroep op ieders moraal bij de fractievergoeding, maar weet nu niet precies wat wel of niet openbaar besproken moet worden, ook niet of de verordening wel voldoende is dicht te timmeren.

SP lijkt nader overleg goed, maar het definitieve oordeel ligt jaarlijks bij de accountant. De fractie vindt het niet productief om elkaar vóór de afsluiting de maat te nemen over elke transactie – hoe transparant zo’n debat ook is. Zo komt de commissie niet toe aan haar eigenlijke taken.

LEF! is hier buitengewoon verbaasd over. Het gaat hier om een heel ander vraagstuk, namelijk doelmatigheid en integriteit.

SP werpt tegen dat de accountant juist daarover jaarlijks zijn bevindingen doet. Eerder zou de commissie het niet moeten bespreken.

Volgens de **VVD** ging het hele betoog van **LEF!** juist niet over rechtmatigheid, maar doelmatigheid.

Wakker Emmen complimenteert de fractievoorzitter van **LEF!** dat die fractie de boekhouding van Wakker Emmen veel beter heeft gecontroleerd dan die van **CQ** en **Dierenpark Emmen**. Als hij die twee boekhoudingen beter had gecontroleerd, had hij de gemeenschap miljoenen kunnen besparen.

LEF! had deze intro wel verwacht. De directie van **CQ** heeft verantwoording afgelegd aan het bestuur; wethouder Jumelet heeft in de commissie ontkend dat het een puinhoop zou zijn bij **CQ**. De directie van het dierenpark heeft verantwoording afgelegd aan de Raad van Commissarissen en de directie is hierna aangebleven. Wakker Emmen moet nu verantwoording afleggen aan de overige fracties. Daarom is **LEF!** heel benieuwd naar de antwoorden op zijn vragen.

Wakker Emmen constateert dat er financieel slecht beleid is gevoerd bij zowel **CQ** als het dierenpark en de fractievoorzitter van **LEF!** bij beide organisaties twee bepalende functies had. De accountant heeft na toetsing aan het landelijke Rechtspositiebesluit en de Handreiking Integriteit de uitgaven van Wakker Emmen zonder opmerkingen goedgekeurd als zijnde rechtmatig. De fractieleden van Wakker Emmen doen hun partijwerk dagelijks en dan is het gemeentehuis niet ideaal vanwege de beschikbaarheid van ruimte en vooral ook om bepaalde mensen te ontvangen. Vandaar de keuze voor kantoor-, vergader- en archiefruimte op neutraal terrein.

LEF! vindt die keuze op zich gerechtvaardigd. Maar waarom koos Wakker Emmen voor ruimte die in eigendom is van een partijgenoot? Komt dat wel doelmatig en integer over op de burger? Want die zal al gauw denken aan het naar elkaar toeschuiven van gemeenschapsgeld.

Volgens **Wakker Emmen** heeft de eigenaar van de huurruimte een aantal fabriekspanden op de betreffende locatie, die ook in deze moeilijke tijden verhuurd zijn. Sinds 1 januari huurde de fractie een ruimte minder en binnen twee weken was er al een nieuwe huurder. Er is dus geen sprake van financieel gewin voor het partijlid. Bovendien sloot Wakker Emmen bewust een zakelijk huurcontract: bij gratis gebruik was de afhankelijkheid van die persoon veel groter. Ook is de huur inclusief catering e.a. een kostenbesparing. Wakker Emmen erkent dat achteraf de gekozen constructie niet de meest handige is naar de buitenwereld toe. De fractie zal in de toekomst een andere optie kiezen en dat zal geen ruimte van **FC Emmen** zijn zoals in de krant stond.

LEF! is blij dat Wakker Emmen erkent dat de constructie anders had gemoeten, maar constateert ook dat die fractie bepaalde uitspraken heeft gedaan naar andere raads- en commissieleden over hun gedragingen, die van negatieve invloed zouden zijn op de opkomst bij de verkiezingen. Dat zal ook bij de door Wakker Emmen gekozen constructie het geval zijn, verwacht **LEF!**

Wakker Emmen betwijfelt dat. Als een fractie bij een handeling de schijn tegen heeft, moet zij verantwoording afleggen. Het politieke werk dat Wakker Emmen dankzij de gehuurde ruimte extra kon verzetten ten behoeve van de burgers, verenigingen en maatschappelijke organisaties, is veel te omvangrijk voor de keukentafel, waar **LEF!** voor pleit.

Volgens **LEF!** gaat het niet om het soort tafel of ruimte, maar om het gebruik van een eigendom van een partijlid uit gemeenschapsgeld. In plaats van goedkope (kroeg)locatie en middelen gebruikt Wakker Emmen een kantorencomplex.

Wakker Emmen vergadert liever op kantoor dan in de kroeg. In de campagnekas hebben de raadsleden 5.000 euro uit eigen portemonnee in de fractiepot gestopt om de betalingen te doen; er is dus niet alleen gemeenschapsgeld besteed. De accountant heeft na toetsing van de rechtmatigheid geen enkele opmerking gemaakt. Dit staat los van de fractieverantwoording; desgewenst kan **LEF!** zich aanmelden als partijlid en tijdens de ledenvergadering de financiële huishouding bevragen.

LEF! had het over de campagnepot, niet over de fractievergoeding. Volgens het interview met de heer Velzing van Wakker Emmen in het Dagblad heeft hij 5.000 euro voorgesloten in de campagnekas met de verplichting tot terugbetaling na de verkiezingen van 2010. Is dat teruggevloeid in de campagnekas, naar de heer Velzing of naar een van zijn B.V.'s? Als een van de

fractieleden financieel ruimer in zijn jasje zit dan de rest, kan de schijn ontstaan dat de partij financieel te afhankelijk van hem wordt. Zijn daar van tevoren afspraken over gemaakt?

Wakker Emmen antwoordt dat hier geen contracten van zijn. De fractievertegenwoordigers nemen geen standpunt in op basis van de door LEF! gesuggereerde beïnvloeding, maar op basis van eigen inzichten en overtuiging.

VVD vraagt of Wakker Emmen het storten door fractieleden van geld in dezelfde pot als de fractievergoeding Wakker Emmen ook onder de categorie 'niet handig' schaaft.

Wakker Emmen denkt dat dit prima aansluit op de aanbevelingen in het raadsvoorstel.

SP vindt de discussie zeer zinnig, maar die past niet binnen de voorliggende raadsvoordracht met verslagjaar 2010 en stelt voor die te agenderen voor een andere commissie.

ChristenUnie meent dat het thema fractievergoeding nu wordt besproken als onderdeel van de voordracht, het staat elke fractie vrij elkaar hierover te bevragen. Dat is ook de geëigende vergaderwijze voor commissievergaderingen.

PvdA sluit zich aan bij de ChristenUnie. Als er sprake is van gemengde geldstromen, komen ook andere zaken in beeld en daarover heeft de accountant ook een aanbeveling gedaan. Het staat commissieleden dus vrij om met elkaar hierover in discussie te gaan.

VVD steunt het ordevoorstel van de SP niet.

Voorzitter Nijhof concludeert dat de commissie in meerderheid de bespreking nu wil voortzetten.

Wakker Emmen deelt mee de fractievergoeding naar eer en geweten te hebben besteed ter ondersteuning, inhoudelijke versterking en adequate invulling van het raadswerk. De fractiesleden hebben privégeduld aan het fractiebudget besteed, hieruit is de heer Van Goethem ingehuurd voor juridisch advies. Wat LEF! suggereert over uitbetaling uit opgenomen contanten klopt niet: dit is via een administratiekantoor verrekend waarbij loonbelasting e.d. is afgedragen. Daar Van Goethem in 2010 werd uitbetaald, is hier ter plekke niet na te gaan of er sprake was van faillissement c.q. beslaglegging. Hiervoor moet LEF! zelf contact opnemen met hem.

DOP heeft de fractievergoeding over het tweede halfjaar 2013 ontvangen. De fractie wil dit in de nieuwe raadsperiode bespreken, vooral ook omdat straks over de hoogte van de fractievergoedingen nadere besluiten kunnen worden genomen. Dus moet de raad niet over haar graf heen regeren.

D66 memoreert dat bij de eerste bezuinigingsronde ook de fractievergoedingen aan bod kwamen. Dan nog moeten de fracties begin 2014 verantwoording afleggen, dus het liefst komt de verordening zo snel mogelijk ter bespreking om interpretatieverschillen uit te sluiten.

VVD ziet de verordening los van de hoogte van de fractievergoeding. De eerste kan op korte termijn worden besproken, bij de tweede moet de raad inderdaad niet over haar graf regeren.

ChristenUnie sluit zich hierbij aan. Uit ervaring wijst de fractie erop dat de raad bij dit soort zaken in het verleden bepaald niet slagvaardig was in het eerste jaar van een nieuwe periode.

LEF! is het ermee eens, binnenkort over de aanscherping van de verordening te spreken. Wel heeft men de indruk dat enkele commissieleden de vermoorde onschuld spelen en behendig opereren, maar tegelijk de feiten toedekken en de burger c.q. de kiezer schijnbaar niet serieus nemen.

DOP betreurt het zeer dat dit juist de onderbuikgevoelens oproept waar LEF! het eerder over sprak.

Wakker Emmen adviseert LEF!, als die partij door de burger voor vol wil worden aangezien, vaker aanwezig te zijn bij bijeenkomsten. Als er één partij schittert door afwezigheid dan is dat LEF!.

LEF! stelt vast dat Wakker Emmen LEF! meer invloed toedicht dan die fractie zelf denkt. De fractievoorzitter is niet LEF! en omgekeerd ook niet. LEF! is een grote partij met een groot netwerk. Zo woont een van de leden op dit moment een bijeenkomst over windmolens bij.

Reactie college

Burgemeester Bijl wijst bij de uitspraak 'over het graf heen regeren' op de integrale begrotingsbehandeling van november a.s. ad 350 miljoen euro.

Voorzitter Nijhof stelt vast dat dit raadsvoorstel voldoende is besproken, dat de meerderheid van de commissie nog deze raadsperiode de herijking van de verordening fractievergoedingen nader wil bespreken en ook dat dit raadsvoorstel als B-stuk naar de raadsvergadering gaat.

7. Bespreken A-stukken:

7A. Wijziging Gemeenschappelijke Regeling (GR) Veiligheidsregio Drenthe (A7)

PvdA wil een toelichting op de waarborgen voor kwaliteit en veiligheid bij deze GR-wijziging. Zijn de risico's wel voldoende afgedekt? Wie bepaalt straks de prioriteit bij ernstige calamiteiten? Want er komt een totaal nieuwe bestuurlijke organisatie die nog volledig moet worden ingericht.

ChristenUnie ziet dat de keuze voor deze financieringssystematiek zich tegen een gemeente als Emmen keert, want de overgang naar Assen als centrale locatie noopt tot zoeken naar wegpoetsen van facilitaire kosten. Dat is jammer gezien de beloofde efficiencyvoordelen bij centralisatie. Hier is niets meer aan te veranderen, dit moet Emmen boekhoudkundig oplossen.

D66 viel het tekort ad 576.000 euro op de facilitaire kosten op. Hoe wordt dit afgedekt?

CDA memoreert dat B&W eind juni besloten dat omdat door deze operatie enkele personeelsleden van de gemeentelijke loonlijst verdwijnen, de facilitaire organisatie moet inkrimpen.

ChristenUnie is het eens met het CDA, maar het voorgespiegelde voordeel blijkt zo uiteindelijk een groter nadeel te zijn.

CDA antwoordt dat deze stelling klopt op korte termijn, op lange termijn worden kosten bespaard.

Reactie college

Burgemeester Bijl zet uiteen dat de lokale brandweertaken worden afgestoten, vooral omdat dit wettelijk verplicht is. Wel moet blijvende aandacht zijn voor behoud van kwaliteit en veiligheid. De scores zijn door een extern bureau als 'groen' bepaald voor alle 12 gemeenten. De sluiting van de brandweerkazerne in Diever was een eigen raadsbesluit maar mag niet leiden tot minder kwaliteit en veiligheid in of kostenverschuivingen naar de 11 andere gemeenten. De prioritering bij calamiteiten ligt bij de lokale portefeuillehouder, maar alle 12 gemeenten houden wel steeds de kwaliteit en veiligheid in de gaten en het gemiddelde niveau daarvan omhoog te brengen, want er zijn nog steeds zaken voor verbetering vatbaar. Het AB wil de budgetten van 2014 overhevelen, wel moet de VR twee keer 5% bezuinigen en tegelijk de bestaande kwaliteit minimaal vast te houden.

Voorzitter Nijhof stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raadsvergadering gaat.

7B. Verzamelbesluit begrotingswijzigingen 2013-5 (A8)

Wakker Emmen memoreert dat meerdere fracties en ook de EOP's een andere uitwerking willen van de 150.000 euro voor sloopkosten van de waterspeelplaatsen in programma 9. Wakker Emmen wil daarom dit bedrag eerst parkeren.

PvdA vindt verbetering van de spoorverbinding een goede zaak, maar de waterspeelplaatsen kregen de meeste aandacht. In juli heeft de fractie daar onmiddellijk na bekendmaking in overleg met de EOP's raadvragen gesteld om de speelplaatsen (deels) te behouden. De wethouder zegde toe die opmerkingen mee te nemen, toch besluit het college tot sloop. Kunnen B&W dit onderdeel terughalen uit het verzamelbesluit en met een gemeentebreed plan naar de raad komen? Door de vele reacties verwacht de PvdA veel draagvlak en misschien zelfs cofinanciering door de EOP's. De feitelijke invulling is aan de dan zittende raadsleden. Zonder dekking voor het sloopbesluit zijn er twee reserves beschikbaar die niet worden aangesproken en daarmee is er nog steeds geld beschikbaar.

ChristenUnie vindt referentie 11 (UMCG/Ambulancezorg) helder en akkoord, alleen welke gevolgen heeft de voorbereiding voor de nieuwe locatie voor de huidige locatie? Want die voorziet in een belangrijk maatschappelijk nut. Referentie 12 is verrassend, omdat de geplande tijdelijke formatie nu structureel lijkt te worden ingevuld waarvoor nadere dekking nodig is en dat bij een zoveelste centrale regeling die van bovenaf wordt opgelegd. Al is hier niets aan te doen, de fractie vindt dit wel triest. Zij sluit zich aan bij de eerdere betogen over de sloop van de waterspeelplaatsen.

CDA hoort voorstellen om de waterspeelplaatsen uit het verzamelbesluit te halen, maar het op pad sturen van de wethouder met 'een lege zak' is niet conform de afgesproken begrotingsbehandeling. Het CDA gunt iedereen een waterspeelplaats en weet dat er volop overleg is met de EOP's, maar het is beter de 150.000 euro te amenderen als hand- c.q. overdrachtsgeld voor de wethouder om in feite voor een veiliger situatie in Emmen te zorgen. Het CDA is bang voor een nieuw openeindevoorstel dat weer extra dekking vergt. De gemeenteraad zou eraan moeten wennen dat sommige dingen financieel gewoon niet meer mogelijk zijn in deze tijden.

GroenLinks is principieel tegen verzamelbesluiten, omdat de raad zo niet voor of tegen onderdelen van een verzamelbesluit kan stemmen.

Het bevreemdt de **VVD** dat GroenLinks bij zijn herhaaldelijk tegenstemmen tegen verzamelbesluiten nooit met een voorstel komt om onderdelen apart te behandelen. Is dit nog te verwachten?

GroenLinks antwoordt dat dit nog valt te bezien.

Vrolijk Emmen wil bij het tekort de mutaties, de vrijval, het afkomen van de BAR en de VAR en het deels vrijstellen van de reserves inzichtelijk krijgen. De bijstelling van 90.000 euro vanwege de bezoekersaantallen van DPE Next is op basis van aannames: is dat een verantwoord risico? Prima zaak dat niet verder bezuinigd wordt op de Wmo en dit uit de VAR wordt bijgelegd.

SP heeft zich al vaker uitgesproken tegen verzamelbesluiten. De fractie stelt vast dat meerdere partijen een inhoudelijke discussie opstarten over onderdelen. In de toekomst komen nog meer hete zomers en dan is het goed de waterspeelplaatsen te behouden voor de jeugd. Over de invulling moet nog worden nagedacht, maar nu slopen is geen goed plan. Het voorstel van 1,5 ton als handgeld voor andere oplossingen lijkt een goede zet.

BGE is tegen het deelvoorstel rond de waterspeelplaatsen en de 10.000 euro subsidie voor een moederdag waarbij men ook de top van landelijke bedrijven uitnodigt. Hun komst naar Emmen is volgens BGE heel goed uit hun bonussen te bekostigen. BGE stemt dus tegen dit verzamelbesluit.

Reactie college

Wethouder Arends memoreert dat de begrotingswijzigingen zijn gebaseerd op collegebesluiten. Hij neemt het gevoel tot heroverweging mee in het collegeoverleg. Dit koppelt hij vóór de raad van 26 september terug. Bekrachtiging door B&W leidt tot een nieuw raadsvoorstel dat later terugkomt in deze commissie. De vraag van de ChristenUnie wordt doorgezet naar de betreffende wethouder. Over de RUD komt nog nadere informatie. **Burgemeester Bijl** oppert dit voorstel als B-stuk naar de raad te laten gaan. Gaan B&W 17 september mee in de suggestie van de commissie, dan vraagt hij bij aanvang van de raad van 26 september of dit een B-stuk moet blijven.

Wakker Emmen kan zich vinden in dit voorstel.

Voorzitter Nijhof stelt vast dat dit raadsvoorstel als B-stuk naar de raadsvergadering gaat.

8. Onderwerpen ter bespreking:

8A. Ontwerpbegroting Veiligheidsregio (VR) Drenthe 2014 (gevoelen raad, op verzoek college)

Inleiding

Burgemeester Bijl legt uit dat de overheveling van lokale brandweertaken naar de VR ook het toepasselijke budget betreft. De tussenstand van het tekort qua facilitaire kosten, circa 5 ton, is een frictiemomentopname. De brandweerleden gaan deels over naar de VR in Assen en blijven deels bij de gemeente, die de financiële administratie blijft doen voor de brandweer. Daarmee wordt een behoorlijk deel van het tekort terugverdiend, B&W willen het restant intern binnen de taakstellende budgetten oplossen. Afspraak met de bonden is: geen gedwongen ontslagen. Bij voorkomende plaatsingsproblemen – het zal hooguit om enkelingen gaan – wordt maatwerkbegeleiding ingezet.

Eerste termijn

PvdA leest in de risicoparagraaf en de nieuwe primaire brandweerprocessen een stuk onzekerheid: is het behoud van de veiligheid mogelijk met minder mensen en is de kwaliteitsslag bij zowel de uitvoerenden als leidinggevenden haalbaar? Graag een rapportage van de risico's.

Wakker Emmen hoort naast Emmen ook elders in den lande dat de aanrijtijden van de brandweer ter discussie staan. Deze operatie lijkt op termijn een besparing op te leveren voor de gemeente, dus daar hoopt de fractie dan ook op. Hoe groot is het relatief kleine restant van het tekort?

VVD vraagt of de kosten van het eigendom van de gebouwen in de 7,8 miljoen euro zitten.

D66 heeft dezelfde vraag over de omvang het restanttekort als Wakker Emmen. De fractie bekruipt het gevoel dat het multidisciplinaire veiligheidsbureau juist meer overhead zal genereren. Is er niet wat te winnen in de overeenkomsten met de RUD? In de interregionale handelswijze rond 'grenzeloos veen' ontbreekt Bargerveen. Hoe zijn de contacten met Overijssel en Duitsland? D66 vindt het verstandig dat medewerkers wordt gevraagd mee te denken in de te behalen bezuinigingen.

SP neemt aan dat de kostenbesparingen vooral in de personeelsbezetting zijn te behalen. Worden de mensen die in loondienst bij de gemeente blijven, fysiek overgeplaatst? Welke afvloeiingsregeling geldt voor mensen die van loonlijst switchen? Gezien de economische situatie is het een slechte timing om nu mensen te laten afvloeien, maar dat is te wijten aan de landelijke besluitvorming. Klopt het dat de nieuwe kazerne niet van invloed is op de huidige aanrijtijden?

GroenLinks leest niets over randlocaties zoals Nieuw-Weerdinge, die afhankelijk zijn van Ter Apel. Is het een optie om bij de eerste uitruk kleinere brandweerwagens te gebruiken?

ChristenUnie is content met de aanvullende mededeling van de burgemeester over het verder verkleinde restanttekort. Hoeveel bedraagt die exact?

Vrolijk Emmen lijkt het verstandig om samen te werken op gebied van veiligheid, brandweer, GHO en GGD. De formulering is nogal wollig: wat houden de feitelijke brandweertaken in bij natuurbrandbeheersing en zelfredzaamheid? Vrolijk Emmen voorziet veel nieuwe bureaus, beleidsplannen, protocollen, informatiesystemen en processen. Hoe is dat geheel beheersbaar te houden, hoe worden werknemers begeleid en is over de lange termijn nagedacht? Hoe is de invulling van de overgang te bezien als de dagelijkse taken gewoon doorgaan? Hoe worden tussentijdse communicatieproblemen voorkomen en zijn er extra risico's voor de inwoners? Gaan de bezuinigingen niet ten koste van de kwaliteit? Hoe is een aanbesteding van de verzekeringsportefeuille te zien, lopen de verzekeringen gelijktijdig af, bij wie zijn ze ondergebracht, hoeveel kost het en is er sprake van onder- c.q. oververzekering? In plaats van bezuinigingen lijkt alleen sprake van een voorlopige verhoging van de kosten; de verrekening komt schijnbaar te liggen bij de basisbrandweertzorg. Klopt dit? Wat zijn de risico's, welke risico's zijn al

dan niet aanvaardbaar en in hoeverre valt de gemeente straks wettelijk niet meer onder de basiszorg? Loopt de VR het risico dat het nieuwe brandweerpand leeg komt te staan? Er wordt gesneden in het kwaliteitsniveau zonder inzichtelijke gevolgen. Wordt een volgend college hiermee opgezadeld? De huidige bedrijfsvoeringen zijn niet op orde, waardoor aan het nieuwe systeem een onaanvaardbaar risico kleeft. De gemeente wordt door het Rijk gedwongen om onder het wenselijke kwaliteitsniveau van de basisveiligheid te komen zonder voorspelbare gevolgen voor de burger. Heeft de VR daar zelf nog iets over te zeggen of is de VR als postbode van het Rijk te zien? Als er geen additionele middelen komen om deze risico's af te dekken kan de raad heel goed een afwijzingsbrief sturen in reactie op de ontwerpbegroting.

Reactie college

Burgemeester Bijl licht toe dat de nieuwe brandweerkazerne en de drie bestaande – die daar niet veel voor onderdoen – intact blijven omdat de basisbrandweezorg lokaal georganiseerd blijft. Van de honderden brandweerlieden in Drenthe worden slechts enkele functies fysiek verschoven en bij twijfel over de invulling is die verschuiving alsnog ter heroverweging. Het verreweg grootste deel van de medewerkers blijft op hun standplaats werken, er wordt geen nieuwe werkwijze opgetuigd en dit leidt evenmin tot grote extra bureaucratie op de centrale locatie. O.a. de gemeente Assen gaat de centrale P&O-taken doen en Emmen de financiële om de frictiekosten te dempen en het werk zo dicht mogelijk bij de gemeenten te houden. Het moderne woninginterieur vat zodanig snel vlam dat de brandweer nooit tijdig kan arriveren. Het gaat dus niet om aanrijtijden maar hoe snel alarm wordt geslagen. Daarom maakt de gemeente veel pr voor rookmelders op stroom en overige preventie. Het kazernecomplex in Emmen gaat meerdere decennia een prominente rol vervullen voor Zuidoost-Drenthe en deels op Drentse schaal. B&W kozen ervoor het pand in eigendom te houden vanwege lagere kosten en de te verrekenen btw; de extra financiële last wordt opgevangen door een speciale VR-pot – onduidelijk is of het in de 7,8 miljoen zit. Een groot deel van de RUD wordt in het provinciehuis gehuisvest, het restant in het gemeentehuis Emmen waardoor de overhead aardig op te vangen is. Of dat leidt tot samenwerking is nog onbekend, wel streeft men naar efficiency. De overhead van de brandweer bedraagt een kleine 4 ton, dus er is nog een kleine 2 ton te dekken. De uitbesteding door de regiobrandweer aan de gemeente is nog niet ten einde. Om de inzet betaalbaar te houden is sprake van grensoverschrijdende samenwerkingen met Borger-Odoorn, Vlagtwedde, Coevorden, Overijssel (duiken) en Duitsland (calamiteitenovereenkomst met Emsland en Bentheim en gelijk trekken van regelgevingen). De bezuinigingen lijken de kwaliteit niet onverantwoord aan te tasten – het vullen van tankwagens met bluswater is zelfs een kwaliteitsverbetering én een kostenbesparing. B&W blijven het kwaliteitsniveau frequent monitoren om het in de groene zone te houden en zullen navragen of er nog een risicorapportage komt.

Tweede termijn

Vrolijk Emmen hoort de burgemeester alleen maar 'groen licht' geven maar in de risicoparagraaf rept duidelijk van bezuinigingen zonder relaties te leggen met uitvoering, minimale wettelijke verplichting, politieke en maatschappelijke invloeden, aanrijtijden en externe expertise. In 2014 knelt dat waarschijnlijk nog niet maar, wel daarna. Voor Vrolijk Emmen is het nog steeds felrood alarm.

Reactie college

Burgemeester Bijl beaamt dat 2014 haalbaar is qua budget. Voor de regiobrandweer zal de 10% bezuiniging in 2015-2016 pittig zijn, maar het zal wel moeten. Wel blijft het college aanspreekbaar op de ondergrens van het kwaliteitsniveau – de groene zones in de risicoparagraaf.

Voorzitter Nijhof stelt vast dat de commissie haar gevoelens in voldoende mate over dit onderwerp heeft kunnen uiten. De meerderheid van de fracties gaat akkoord met de voorliggende conceptbrief.

9. Vaststellen verslag vorige vergadering

9A. Vaststellen notulen commissie Bestuur, Middelen & Economie van 13 juni 2013

Voorzitter Nijhof stelt vast dat het verslag ongewijzigd wordt goedgekeurd onder dankzegging aan de notulist.

10. Actuele mededelingen vanuit college/presidium

Geen mededelingen.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

CDA wil stuk 11K agenderen voor een van de volgende commissievergaderingen.

12. Overige ingekomen stukken

Geen opmerkingen.

13. Sluiting

Voorzitter Nijhof sluit de vergadering om 22.04 uur onder dankzegging.